

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Concluzele conferenței.

Din astăzi în text autentice concluzele conferenței electorale din 5 Aprilie n. c. așa cum au fost ele formulate din partea comisiei de 40 și apoi votate din partea conferenței. Sunt următoarele:

Considerând că situația politică din țară continuă a fi cât se poate de nefavorabilă intereselor vitale ale poporului românesc, pentru că cu durere trebuie să constatăm, că validitatea lui politică este în mod măiestrit redusă la minim, drepturile lui sunt nesocotite, limba românească este desconsiderată și scoasă aproape cu desăvârșire din cadrele vieții publice de stat, dezvoltarea lui culturală și economică, nu numai că nu e promovată de puterea statului, — ceea ce cu drept cuvânt o putem pretinde — ci din contră guvernele ce se succed pun piedeci sistematice la dezvoltarea corespunzătoare spiritului timpului, autonomia bisericilor românești și instrucția în limba maternă a fiilor poporului românesc sunt supuse la continue zguduirii și atacuri, ba chiar organizația noastră politică este împiedecată în libera ei funcționare;

considerând, că această stare aproape insuportabilă a poporului românesc urmează din falsificarea adevăratului constituționalism și mai ales din tendința nenaturală și injurioasă, ca acest stat, compus din diferite popoare și din diferite individualități etnice și istorice, să fie prefăcut în mod măiestrit într'un stat unitar național supus eghemoniei politice a unui singur popor;

considerând, că această jignitoare stare de lucruri are influența sa păgubitoare și asupra întregului organism de stat, care este bolnav și incapabil de împlinirea menirii unui stat modern;

considerând, că aceste rele nu se pot sana decât prin intruparea programului nostru politic și în special prin împlinirea pretensiunii cu-

prinse în acel program de a democratiza toate instituțiile politice ale țării, introducând înainte de toate votul universal, egal, direct, secret și cu votarea în comune, precum și cu arondarea justă și netendențioasă a cercurilor electorale;

considerând, că atacurile îndreptate în contra celor mai cardinale interese de existență ale poporului român nu se vor putea respinge, decât numai prin o conștiință și continuă luptă politică, purtată pe toate terenele vieții publice și pe lângă observarea celei mai stricte solidarități a întreg poporului românesc din această țară:

Conferența electorală:

1. decretează susținerea intactă a programului politic din 1881 și a deciziunilor programatice, aduse de conferențele electorale ulterioare,

2. aprobă și susține activitatea parlamentară decretată în conferența din 10 Ianuarie 1905, obligă pe alegătorii români să voteze pentru candidații români, aderenți ai programului nostru politic, designați de comitetul central electoral, în conțelegere cu comitetele comitatense, iar unde nu sunt designați astfel de candidați, alegătorii români sunt obligați să sprijinească cu aprobarea prealabilă a comitetului central electoral, pe acei candidați, cari oferă garanții îndestulătoare, că sunt aderenți sinceri ai sufragiului universal, egal, direct și secret, cu votarea în comune;

3. decretează necesitatea celei mai strânse solidarități în toate acțiunile politice ale poporului românesc și osândește pornirea păgubitoare a acelor fii rătăciți ai neamului românesc, cari se fac uneltele politice ale adversarilor noștri;

4. decretează necesitatea solidarității politice cu toate organizațiunile politice ale popoarelor conlocuitoare, cari urmăresc aceleași scopuri politice și a conlucrării armonice cu partidele cari luptă sincer pentru democratizarea țării;

5. protestează în contra tendințelor de maghiarizare, și în special în contra politice școlare și bisericesti, inaugurate de guvernele din anii din urmă, reclamând revizuirea legilor și abrogarea ordonanțelor puse în serviciul acestor tendințe;

6. pentru conducerea întregii lupte electorale se esmite un comitet electoral executiv constător din 30 de inși;

7. declară susținerea organizațiunii noastre politice independente, protestează solemn în contra tuturor ordinațiunilor nelegale și anti-constituționale, prin cari se pun piedeci funcționării nelimitate a organismului politic;

8. aprobă activitatea parlamentară a deputaților români, membrii ai clubului parlamentar al naționalităților, aderenți ai programului nostru, le exprimă mulțumită și recunoștință; îi invită ca și pe viitor să ducă lupta pentru programul nostru și în special pentru realizarea grabnică a sufragiului universal direct, egal și secret cu votarea în comune.

„Conferența Românilor”. Sub titlul acesta se ocupă ziarul „S. D. Tageblatt” din Sibiu în numărul de Mercuri la loc de frunte cu conferența electorală a Românilor, ținută Marți în Sibiu, și constată că a decurs cu multă demnitate și în mijlocul unei însuflețiri mari, și că ținerea ei înseamnă fără îndoială un mare eveniment în politica internă a țării, nu în urma concluzelor luate, ci în urma faptului, că conferența a putut să fie ținută, în felul cum s'a ținut, cu reprezentanți aleși din partea cercurilor electorale, deci cu participarea întreg poporului românesc. Faptul, că autoritatea locală competentă a luat la cunoștință ținerea conferenței numai sub condițiunea, ca să fie conferență electorală, iar nu națională, nu schimbă situația, pentru că esența e, că au venit în conștință oamenii unii cu alții, persoane de aceleași sentimente și cu aceleași interese, prin ce apoi s'a întărit conștiința comunității și a solidarității. Organul de publicitate al compatrioților noștri sași își exprimă părerea de bine, că Români au ajuns iarăși la dreptul, ce li s'a denegat pe nedrept înainte

cu câțiva ani, de a se întruni ca cetățeni de naționalitate română, pentru a se organiza pentru luptele politice, și îi felicită pentru acest succes, cu toate că interesele Sașilor nu sunt identice, ba în chestia dreptului electoral sunt de dreptul contrare cu interesele Românilor. Articolul scris de redactorul numitului ziar, dl Dr. Emil Neugeboren, a făcut bună impresiune în toate cercurile politice românești.

Muzeul „Asociației”.

— Raport citit în ședința comitetului central din 10 Martie 1910. —

Onorat comitet central,

La 1 Ianuarie a. c. s'a împlinit anul de când am primit însărcinarea de a îngriji de sporirea și aranjarea colecțiilor din Muzeul istoric și etnografic al Asociației”. Pentru orientarea on. comitet central și a publicului care se interesează de soarta acestei instituții naționale, îmi permit a prezenta un raport amănunțit despre lucrările ce le-am putut săvârși până la sfârșitul anului 1909.

Voiu vorbi mai întâiu despre lucrările de înzestrare, iar pe urmă de cele de aranjare și catalogare ale Muzeului.

I. Inzestrarea Muzeului.

În numărul II/1909 al revistei „Transilvania”, am scris un articol, în care am arătat, că zidirea unui palat, în odăile cărui s'au adunat la întâmplare câteva sute de obiecte nu înseamnă încă a avea un Muzeu, ci numai dorința de a-l avea. Am stăruit, în câteva cuvinte, și asupra lipsei mijloacelor materiale ale „Asociației” pentru a angaja mai multe persoane, cari să cutiere ținuturile românești, ca să adune sistematic și continuu și ca să cumpere obiecte pe seama Muzeului. Am făcut deci un apel către despărțămintele „Asociației”, către preoți, învățători și către toți cărtarii noștri să înceapă a aduna tot felul de obiecte vechi și de artă și să le trimită pentru Muzeu. Pentru orientarea celor ce s'ar hotărâ să contribuie la completarea colecțiunilor privitoare la trecutul nostru și la etnografia românească, în acest articol am făcut și un îndrumar, însoțit de ilustrații, înșirând sistematic obiectele ce trebuiesc adunate pentru Muzeu. Îndrumarul e alcătuit pe baza studiilor ce le-am putut face într'un timp așa de scurt și cred că e destul de complet ca început.

Acest articol din „Transilvania” a fost reprodus de mai multe ziare dela noi, așa că a trezit în cercuri largi interesul față de instituția noastră. În luna

FOIȘOARĂ.

Ziaristica bisericească la Români

de Onisifor Ghibu.

(Urmare).

Acelaș N. F. Negruțiu scoate la 1875 tot în Gherla *Predicatorul sateanului romanu*, seu cursu completu de predici pre tôte Duminecele și serbatorile anului precum și pre tôte ocaziunile obveniente¹, care publică predici bunișoare. A apărut până la 1890 schimbându-și numele iarăși în *Preotul român*.

Biserica ortodoxă română, organul Sfântului Sinod.

Legea organică, pe care mulți i-au dorit-o bisericii și pe care mulți o așteptau ca pe singura mântuitoare, după ce dese reforme de până aci au fost pentru biserică — și în consecință și pentru stat — mai mult păgubitoare de cât folositoare. De acum Biserica își are fundamentul său pe care se poate ridica, și atârna aproape numai de ea de a se ridica așa cum trebuie, sau de a-și duce viața tângind de pe o zi pe alta. Se va vedea în cursul expunerii mai departe că epoca inaugurată prin „legea organică” e în multe privințe, o epocă de întărire și de înflorire pentru Biserica ortodoxă din Principatele române, mai târziu din România.

¹ În anul II. apare în Cluj, anul III. e 1880 și apare iarăși în Gherla, iar în anul IV.—V, 1881 iarăși în Cluj.

Legea organică dispunea între multe altele și edarea unui organ de publicitate al Sfântului Sinod, prin care acesta să divulge în cler și în popor cunoștințele cele adevărate despre biserică și să-lămurească întreagă învățătura sa căutând totodată a desvolta și literatura teologică, ridicându-o la înălțimea celei din alte țări.

Abia după doi ani dela această lege se poate însă intrupa ideea revistei, și atunci la 1874 apare cea mai mare revistă bisericească, pe care am avut-o vre-odată: *Biserica ortodoxă română*.

La începutul apariției sale dădu neapăratele regulamente pentru diferitele trebuinți ale bisericii, care conform legii organice, avea să ia o formă mai sigură.

Urmau apoi diferite tractate teologice, incomparabil mai serioase decât cele cari au văzut lumina zilei până aici, și o cronică bisericească generală dintre cele mai interesante.

În anul întâi al apariției Bisericii ortodoxe la București moare mitropolitul Nifon, al cărui loc îl ocupă mitropolitul Moldovei Callinic. Acesta era un mare aderent al predicii în biserică, ceea ce o dovedise încă de pe când era locotenent la Iași impunând predica în mănăstiri, ca nici odată până aci. Acum când ajunge în scaunul de mitropolit primat una dintre cele dintâi griji ale lui era să dea un avânt predicii. Avuse și norocul de a găsi la venirea sa în București pe unul dintre cei mai mari oratori bisericești, pe cari i-a avut Biserica dela Antim Ivireanul încoace, pe arhierul Ghenadie, mai târziu epp. de Argeș, iar la acest

dat predicator al bisericii sfântului Gheorghe, unde se aduna toată lumea bucureșteană inteligentă, ca nici odată până aci, și spre durerea noastră nici odată de atunci încoace. Vocea lui „răsuna și detuna” pentru contemporanii săi, pentru cari n'a fost o durere mai mare decât depărtarea lui Ghenadie din București la Argeș¹, unde fusese numit locotenent. „La București ninge, plouă, iar la Argeș pică rouă”, își ziceau cu destulă amărăciune cei cari până aci îl ascultau ca pe un adevărat cuvântător de Dzeu. Predicile lui se publicau în Biserica ortodoxă și au fost de sigur cele mai gustate de majoritatea cetitorilor revistei. Pe cât de bun era acest Ghenadie ca predicator, pe atât de bun, pentru vremea sa era Ghenadie Enăceanu, redactorul Bisericii ortodoxe, ca istoric, și deci pe atât de interesantă revista pe care o redacta.

Dacă cele mai multe cercetări istorice ale lui, îndeosebi „Crestinismul la Români” adesea nu sunt lipsite de greșeli mari, greșeli cari erau pe atunci ale întregii istoriografii române, nu e mai puțin adevărat, că ele cuprind pentru întâia oară adunat la un loc materialul istoric cel mai interesant referitor la încreștinarea Românilor și adesea și o prelucrare nimerită.

Biserica ortodoxă avea cusurul de a fi impusă tuturor preoților dela oraș ca și celor dela țară, și ca atare era menită a se adresa, în cele mai multe cazuri unor oameni cu cultură foarte puțină și cu multe griji peatru viața de toate zilele. Pentru aceștia, cari formau maximul cetitorilor

¹ 1878.

Mai anul trecut On. Președintele a adresat o circulară către toți directorii despărțămintelor „Asociației”, în cari li s'a atras atențiunea asupra apelului și îndrumării lui din „Transilvania” și au fost invitați să aranjeze expoziții etnografice, cu ocazia adunărilor cercuale, dela cari obiectele mai prețioase să le rețină pentru Muzeu. Ca să atragă atențiunea membrilor „Asociației”, asupra Muzeului, au fost rugați să cetească la adunările cercuale în întregime articolul din „Transilvania”. Pe lângă aceste am purtat corespondențe particulare cu mai multe persoane, cari s'au arătat aplicate a se ocupa cu adunarea de obiecte, dându-le sfaturi și îndrumări cum să lucreze.

Rezultatul acestor străduințe, spre marea mea bucurie, a fost destul de multumitor. Mai multe despărțăminte au cedit articolul din „Transilvania” la adunările cercuale, altele au făcut apeluri către membri din despărțăminte, rugându-i să adune obiecte, iar câteva despărțăminte, cu ocazia adunărilor cercuale, au aranjat expoziții de țesături și cusături. Despărțământul Blaj a aranjat, în comuna Șoroștin, iar despărțământul Cluj, în comuna Feneșul-săseș, câte o expoziție de cusături și țesături. Expoziții etnografice s'au aranjat în despărțăminte Bran, Năsăud și Sebeș, dela cari am primit mai multe obiecte și anume: Dela expoziția desp. Năsăud, aranjată în Ilva-mare, d-șoara Letiția Slăvoacă ni-a trimis gratuit 24 de obiecte, dintre cari mai ales două sunt foarte rari și foarte prețioase: o cană verde cam de prin 1700 și o cană colorată din 1812, cari se foloseau pentru „mied”, o beutură făcută din miere. Mai amintesc un „pieptar verde mățâsit” de prin 1812 — 40 și o cutiuță lucrată dintr'o singură bucată de lemn de frasin și încrestată, veche de vre-o 70—80 de ani. Toate obiectele sunt amănunțit descrise de d-șoara Slăvoacă. Dl George Babeș, directorul desp. Bran, ni-a trimis 31 de obiecte dintre cari 12 gratuit, iar 19 pentru suma de 97 cor. Foarte prețioase sunt cele 6 ii femeiești vechi între 70 și 100 de ani. Dela expoziția desp. Sebeș, aranjată în comuna Cui, doamna Hortensia Ludu din Sebeș ni-a trimis gratuit 53 de obiecte, din cari mai prețioase sunt o parte a cătrinelor și a ștergarelor.

Din obiectele adunate și donate Muzeului de particulari amintesc: pe cele 20 trimise gratuit de doamna Olimpia Damian din Brad, despre cari am vorbit și în „Transilvania” Nr. III 1909. Cărțile vechi adunate de d-sa sunt cele mai prețioase; cuierul de lemn făcut dintr'o singură bucată de lemn deasemenea e o raritate; apoi iconița de lemn dăruită de d-nul Valer P. Comșa, preot în Copăcel (Făgăraș), frunțile de moară, sculptate, dăruite de dl Ioan Hanzu din Cacova; fotografiile de porturi în colorii dăruite de dl Enea Hodog; 646 monete, dăruite de sobietatea, „Andrei Șaguna” din Sibiu; 66 monete dăruite de dl Dr. Aurel Novac, deputat și 35 scrisori originale ale d-lui Ioan Slavici din 1865—74 dăruite de d-na Maria Cioran din Râșinari. O deosebită mențiune merită admirabilul Album de țesături și cusături întocmit de d-șoara Minerva Cosma, care a binevoit a dăru-i originalele pe seama Muzeului.

Eu însumi am îmbogățit colecțiile Muzeului cu peste 200 de obiecte, dintre cari amintesc, ca foarte prețioase, furcile

de tors, bătele ciobănești, olăria din Râșinari și țesături din Bănat.

În cursul anului 1909 colecțiile din Muzeul „Asociației” s'au înmulțit în total cu peste 1100 de obiecte, ceea ce cred că e un fapt destul de îmbucurător, mai ales având în vedere că pentru toate aceste obiecte „Asociația” a cheltuit numai neînsemnata sumă de 28640 cor.

Lucrările pentru înzestrarea Muzeului se continuă și în acest an cu aceeași străduință. La sfârșitul anului trecut, în circulară adresată d-lor directori ai despărțămintelor i-am invitat din nou să adune obiecte pentru Muzeu și să aranjeze expoziții etnografice cu ocazia adunărilor cercuale. Despărțământul Lăpușul-unguresc a și luat dispoziții pentru aranjarea unei asemenea expoziții și sper că și la adunarea generală din Dej vom putea admira o expoziție etnografică.

(Va urma.)

Un eveniment artistic.

Concertul domnișoarei Cella Delavrancea.

Mărturisim, că ne lipsesc cuvintele, prin cari ne-am putea exprima, așa cum am dori, ceea ce am simțit cu ocaziunea concertului dat de d-șoara Cella Delavrancea, Mercuri sara în sala mare a casei societății din Sibiu: bucuria și mândria națională. Am ajuns adevărat să vedem, cum compatrioții noștri sași, cari acuși acuși salută în mijlocul lor câte o artistă germană de primul rang, au fost neosități să declare, că o artistă atât de desvârșită cum e d-șoara Cella Delavrancea, Româncea din București, n'au prea văzut ei în acest Sibiu cu gust artistic atât de bine dezvoltat, și atât de fin. Și cu adevărat, d-șoara Cella Delavrancea e o curată minune, cu temperamentul ei musical deosebit, cu tehnica superioară pe care o stăpânește, cu interpretarea admirabilă, cu duhul, cu viața ce o scoate din clapele pianului, peste cari îi sboară degetele ca falgerul.

Orice superlative să întrebuițăm, ar fi prea puțin pentru a spune adevărul; de aceea, nu mai lungim noi vorba, ci dăm cuvântul distinsului critic musical dela ziarul săseș din loc „S. D. Tagblatt” care scrie despre acest concert al d-șoarei Cella Delavrancea următoarele:

Să recunoaștem sincer, — am devenit cam neîncredători în timpul din urmă, față de marea mulțime a damelor și domniilor cari „călătoreșc în muzică”, fie la pian ori la alte instrumente. Ofertul e de mulțimi prea apăsător, și nu stă în raport cu aceeaș se poate da. De cele mai de multeori găsim, că respectivii virtuosi sunt numai buni tehnici musicali, ori numai scrobați musicali, cari prin exercițiul de atâtea ore pe zi au dus-o la o oarășpunzătoare dexteritate tehnică. Foarte rareori sunt aceea, ce se cere dela adevărații artiști: interpretă pricepuți musicali, la cari tehnica e ceva de a doua mână, ceva de sine înțeles, cu un cuvânt, mijloc pentru a ajunge la scop.

Cu atât mai mare bucurie ne face surprinderea, când în această mare pustietate a gimnasticii musicale dăm de o oază de adevărată și desvârșită interpretare, cum a fost cazul la concertul de ieri. D-șoara Cella Delavrancea e o astfel de pianistă, în cel mai nobil înțeles al cuvântului, căci ea joacă, nu numai cu dege-

tele, ci și cu sufletul, și anume, cu un suflet fin musical, și cu o maturitate a concepției, care luând în considerare etatea ei tineră, ne surprinde. Ea încă stăpânește instrumentul, cu toate greutățile lui, cu multă măiestrie, dar ai sentimentul, că aceasta e ceva de sine înțeles, neîmbulzitor, și lucrul acesta îți cade bine. Cine nu-și aduce aminte cu groază de acei „alergători pe clape”, în ale căror programe se succed așa numitele puncte brilante, unul după altul, și cari în sudoarea feței bat octavele instrumentului pentru a aprinde la sfârșit un foc bengal muzical, cere la moment strălucit, dar nu peste mult se vede că nu a fost nimica, după ce valoarea musicală a astorfel de piese e egal cu — nula?

Cu totul altcum a fost ieri. D-șoara Cella Delavrancea ni-a dat ocaziunea se privim așa zicând în atelierul ei. A dovedit și ea tehnică, cum am spus, dar în ce formă discretă! Lucrul acesta l-a tradat deja programul ei, în care așa numitele puncte solpicioase s'au făcut simțite în mod binefăcător numai prin absența lor, iar locul lor l-au ocupat operele, cari cu adevărat sunt opere!

(Recensentul atinge unele din piesele din programul concertului, apoi continuă):

Spațiul restrâns ne împiedcă, spre părerea noastră de rău, să intrăm în detalii cu privire la singuraticile puncte din program. Ne mulțumim cu constatarea, că tot ce ni-a dat artista a fost din punct de vedere tehnic și musical, de prima clasă și de multori aproape uimitor. Iar dacă pe lângă toate aceste semne dovedite în fiecare punct de program, despre concepția fină, executarea ireproșabilă, mai punem și farmecul unei apariții simpatice, cine poate să rămână liniștit, ascultându-o? Publicul s'a încălzit în mod cu totul neobișnuit pentru artista noastră și a acoperit o cu aplauze și cu flori. (Notăm, că artista a primit buchete, coșulețe cu flori, o cunună de argint și o furcă țărănească s'au caler pe ea și împodobită cu flori). D-șoara Cella Delavrancea e, cum auzim o favorită pronunțată a reginei ei, și noi nu dubităm pe nici un moment, că are să o ducă și mai departe și în curând va fi și favorita publicului. N'are decât să continue așa cum a început“.

Concertul d-șoarei Delavrancea a fost deci un eveniment artistic pentru Sibieni, din care motiv nu putem decât se aducem mulțămiri artistei pentru momentele plăcute pe cari ni le a procurat, și să ne exprimăm admirația și recunoștința pentru felul cum își știe scoate la iveală frumosul talent, eleganța și grația, tot atâtea daruri deosebite, cu cari a înzestrat-o cerul din prisoaință.

Ca de încheiere apoi mai amintim, că societatea română din Sibiu s'a întrunit după concert la „Impăratul Romanilor” unde a sărbătorit frumosul succes al artistei române. Domnul Dr. Vasile Bologa, directorul școlii civile de fete din loc, a talmăcit în cuvinte alese și potrivite sentimentele de mulțămire pentru delicioasele momente pe cari ni le-a procurat d-șoara Cella Delavrancea cu arta ei desvârșită. D-șoara Cella Delavrancea a părăsit Sibiuul Sâmbătă la ora unu după amiază, plecând pe la Turnul Roșu la București.

NOUTĂȚI.

Donațiune. Înalt Prea Sfințitul Metropolit Ioan Meșianu a binevoit a dăru-i pentru fondul zidirei bisericii greco-ortodoxe române din Viena considerabila sumă de 500 cor. Pentru această jertfă, făcută pentru biserica noastră, spre consolidarea, întărirea și progresul națiunii române, îi exprimăm comitetul societății noastre Înalt Prea Sfinției Sale cele mai profunde mulțăminte și-l roagă să ne păstreze și în viitor concursul Înalt Prea Sfinției Sale, ca să putem aduce la îndeplinire opera noastră. Viena, la 4/IV 1910. General Alexandru Lupu, președinte.

Conferență publică. Domnul Dr. Alexandru Bogdan, profesor la gimnaziul nostru din Brașov, a ținut ieri, Duminecă la orele 6, o conferență în sala muzeului Asociației, despre „desvoltarea bisericii românești”. A vorbit frumos și cu multă cunoștință de cauză, în fața unui public numărös, care l-a remunerat cu aclamări și aplauze.

Aniversarea morții lui Széchenyi. Vineri în 8 Aprilie s'au împlinit 50 de ani dela moartea tragică a marelui patriot maghiar, Széchenyi István, care s'a sinucis în casa de sănătate din Döbling, lângă Viena. Ziua morții sale a fost serbată și în seminarul nostru Andreian, unde Vineri, la orele 9 dimineața, domnul profesor Victor Păcală a ținut o frumoasă conferență despre „contele Széchenyi István și ideile sale”. Au fost de față toți elevii institutului și întreg corpul profesoral.

Deputat sinodal clerical. Ni se scrie, că Sâmbătă a fost ales în cercul electoral al Iliei deputat clerical la sinodal arhidiecezan părintele Zevedei Mureșan, protopresbiter în Iliea.

† Aurel Stănilă, preot gr.-ort. român în comuna Bătrâna, a decedat în 1 Aprilie nou, după un morb scurt de șase zile, în etate de 40 de ani și în anul 11-lea al preoției. Au rămas în urma lui patru copilași orfani. Odihnească în pace!

Alegerea de primar al Vienei se va face în 22 Aprilie. Candidatul clubului civic vienez este ajutorul de primar Dr. Neumayer, care însă va fi numai înlocuitorul ministrului actual de comerț Weiskirchner.

să zicem abonaților, ce folos mare puteau să aducă articolele savante ale cutărui bun scriitor, sau cercetările istorice ale unui Ghenadie Enăceanu? De aceea s'au îndreptat nenumărate atacuri împotriva revistei, care vorbea prea de sus pentru oameni cari erau adânc, adânc rămași în întunec. „Unii se plâneau, că foaia e un bir, alții că n'au timp să citească, de oarece timpul e absorbit de munca câmpului, și iarăș alții că n'au cu ce plăti abonamentul. Alții că jurnalul nu e de nici un folos, că nu înțeleg cece se scriu într'insul”. Și aproape toate aceste jăluiri erau bazate pe mărturisiri adevărate. De unde să înțeleagă toți acele tratate științifice de morală, dogmatică, omiletică, istorie, drept bisericesc etc., pentru cari dragostea n'a crescut mult nici până astăzi după o școală de aproape patru decenii?

De aici urmează, că preoții primiau revista impusă o puneau deoparte cum o primiau, netăiată, și când era vorba de achitarea abonamentului de obicei se întimpinau cele mai grele pedeci. În cei dintâi patru ani ai apariției sale (1874—8) nu s'au putut încasa 66.553 lei și 71 de bani din abonamente, astfel că redactorii ei, — căci afară de Ghenadie, care era prezidentul comitetului de redacție, mai erau și alți membri — au început a fi bănuți de o oarecare rea credință, ceea ce a adus cu sine la 1878² încetarea revistei.

Până la încetarea ei a dat în cursul celor patru ani un material literar-bisericesc dintre cele mai însemnate și interesante.

¹ Biserica ortodoxă an. III. pg. 434.

² I. Octombrie. În numărul din urmă se zice, că „consecințele resbelului din 1877—8 au făcut ca acest jurnal să înceteze“.

Dar dacă în România a trebuit să audă atâtea glasuri de nemulțămire, avea cel puțin mângâierea că în alte părți revista e bine apreciată și chiar foarte mult lăudată. Așa în Ardeal Gheorghe Barițiu, el însuși un unit, dar pentru aceea un foarte bun Român, aducea necontentin laude atât în ziarul său „Observatorul”, cât și în „Transilvania”, organul Asociației, în care scria articole întregi despre Biserica ortodoxă. Iată cum amintește despre aceasta însași Biserica ortodoxă: „Clerul și în genere toți creștinii din Transilvania și alte localități românești au salutată cu căldură aparițiunea jurnalului Biserica ortodoxă română și în timp de 4 ani n'au încetat de a-și manifesta simțămintele lor pe toate căile către acest organ de publicitate al bisericii române. Jurnalele, atât cele eclesiastice, cât și civile din acele localități românești publică de mai mult timp și în mod regulat tabla materiilor jurnalului Biserica ortodoxă română, iar ziarele din Sibiu „Observatorul” și Telegraful Român care sunt și organe de publicitate ale Înalt Preasfințitului Mitropolit al Transilvaniei² — au publicat o critică foarte flătătoare pentru redacțiunea acestui jurnal; ele au emis ideea, că atât în privința alegerii și a tractării materiilor, precum chiar și în privința limbii, jurnalul Biserica ortodoxă română este, nu voim să zicem ca domni redactori ai jurnalului Observatorul, cel dintâi jurnal din România liberă, dar unul dintre cele dintâi“.

Că Biserica ortodoxă a fost bine apreciată în Ardeal, mai bine decât în România, e evident. Dar trebuie să amintim

¹ A. IV. pg. 620.

² Inexist. Observatorul era organul lui Barițiu, care cum am amintit era unit.

că ea nu era așa de răspândită în Ardeal, încât să se poată zice, că „publicul ardelean” mai cult, decât cel din România a înțeles mai bine ce preț are organul Sfantului Sinod. Printre preoți ea nu străbătuse de loc, nici atunci precum nici astăzi ea nu se găsește pe masa mai nici unui preot de acolo. Ea-i era cunoscută lui Barițiu, pe care l-au atras fără îndoială studiile istorice ale lui Enăceanu — și încă două trei jurnale din Ardeal, cărora li se trimitea revista gratuit, sau în schimb. Acestia știau de revistă, încolo prea puțin. Barițiu, ca un om foarte cult ce era și ca un vechiu ziarist, a cunoscut revista încă înainte de a fi început el redactarea Observatorului, pe când era director al fabricii de hârtie din Zărnești (lângă Brașov). Încă de atunci cetia el Biserica ortodoxă și scria în Transilvania despre ea cuvinte de laudă și o împărția și unor clerici culți spre citire. Astfel părintele Bartolomei Baulescu din Brașov, un colaborator de mai târziu al Bisericii ortodoxe, mărturisește că el a citit revista dela Barițiu. „Prețuita foaie ce ridigați — scrie el redactorului într'o scrisoare³ — meritând a fi citită de fiecare român, care știe carte, ea merită cu deosebire a fi citită de întreg clerul român. Aceasta este unica foaie bisericească, care tractează materii mai însemnate în specialitatea teologică și istorico-bisericească.

Am citit articolele publicați dela eșirea ei până astăzi cu atențiune, căci mi s'a împrumutat de dl George Barițiu. Acum strămutându-se Domnia sa la Sibiu, mă aflu necesitat a mi-o procura“.

(Va urma.)

³ Vezi anul 1876.

⁴ Bis. ort. a. 1878 pg. 680.

Sezătorile Bunilor Templieri. Dumineca trecută (3 Aprilie n.), Loja „Andrei Șaguna nr. 1” și a ținut prima șezătoare populară în localul Reuniunii sodalilor români. A fost o adevărată sărbătoare sufletească. În fața unui public de peste 120 persoane, între cari dl V. Tordășianu, președinte și dl G. Poronea v. președinte al Reuniunii sod. Români, șeful bunilor templieri N. Popovici și-a ținut conferința, în care a arătat scopul ce urmărește Loja aceasta, lămurind publicul asupra ordinii bunilor templieri. După conferință a urmat mai multe recitări, nuvele, cântece ș. a. din partea membrilor lojei. Ca încheiere dl Victor Tordășianu arată publicului prezent scopul marelui ce-l urmărește Loja aceasta dorindu-i progrese. Domnului arată fazele prin care a trecut Reuniunea sodalilor români, mizeriile cu cari a avut să se lupte și toate acestea învingându-le a ajuns acum întărită din toate punctele de vedere. Ori ce început este greu — zice dsa — dar cu răbdare și cu o muncă neobosită toate pedecile le veți învinge. Dl Popovici mulțamește publicului prezent în numele lojei Andrei Șaguna pentru participarea la această șezătoare în număr atât de mare și-i invită la a doua șezătoare, care se va ține în 17 Aprilie n. tot în sala Reuniunii. *Bun templier român.*

Reforma calendarului gregorian. În Berlin s'a ținut zilele acestea o adunare, întocmită de confederațiunea Hansa. Adunarea a hotărât să se adreseze de nou guvernului german și să ceară, ca începând cu anul viitor 1911 să se fixeze sărbătoarea Paștilor, și să se introducă un calendar normal statornic. Și adică: se propune ca sărbătoarea Paștilor, care de obicei cade în restimpul dintre 22 Martie și 24 April, să se țină totdeauna în prima Duminecă după 4 April. Anul să fie împărțit în patru părți egale de câte 91 zile, iar ziua a 365, ce mai rămâne, să fie scoțită separat ca ziua de anul nou. Lunile cu 30 de zile sunt: Ianuar, Febr. April, Mai, Iulie, August, Oct, și Nov.; celelalte 4 luni, dela sfârșitul fiecărui pătrar, au 31 de zile. În anii visecți se adaugă o zi, scoțită iarăși separat, între 30 și 31 Iunie. Reforma se pare foarte practică.

Mulțămărită. Institutul de credit și economii „Creditul” din Zărnești a binevoit a acorda din profitul anului 1909 și bisericii noastre din Zărnești un ajutor de 400, adică patru sute coroane. Exprimăm numitului institut și pe calea aceasta cea mai profundă mulțămărită. — Zărnești, din ședința comitetului parohial gr. or. român ținută în 20 Martie (2 Aprilie) 1910. Ioan Dan paroh. protopop onor. prezidentul com. *Pompiliu Dan* notarul com.

Ministru-președinte evreu. În Roma, orașul papilor, a ajuns prim ministru Signor Luigi Luzzati, evreu nebotezat, dintr'o veche familie jidovească.

† Văd. Maria de Bohățielu nasc. Otdermath, Vineri dim. la 9 ore, împărțită cu sf. taine, în etate de 65 ani, după grele suferințe, a repausat în Domnul, la ginerele ei, dl avocat Dr. Dionisie Roman, în Mediaș. Rămășițele pământesti s'au transportat dela Mediaș la Gălăcșia, Sâmbătă în 9 ort. și se vor așeza spre vecinică odihnă astăzi, Luni, în 11 ort. la 1 oră p. m. Odihnească în pace!

De ale alcoolismului. Marele ziar „Times” scrie, că în împărăția britanică a început a scădea în mod considerabil setea beuturilor spirtoase. În anul trecut, conform statisticii, s'a redus consumarea de rachiri. Cauza de căpetenie a cumpărării în beutură este taxa mare pusă pe rachiu și bere.

Inscrieri la institute militare. Publicațiunea dată de ministerul r. ung. de hônevizi, privitoare la primirea de elevi la școala reală superioară și la academia-ludovica se află așezată în secția afacerilor militare la magistratul orașului nostru și se poate consulta în orele de oficiu.

Altă căciulă. Un țigănuș culegea bureți în dambra din apropierea orașului. Se ivește un trecător și zice copilului, că bureții ce-i culege sunt veninoși la mâncare. Dar țigănușul răspunde: „Că nu-s de mâncare; ci s — de vânzare la domni!”

Mulțămărită. Pentru zidirea bisericii gr. or. din Teuțiu protopresbiteratul Albulia a intrat dela parohia Muncel protopresbiteratul Lupșa 25 cor., dela Inst. comercial Severineana din Caransebeș 5 cor. Dela credincioșii din parohia Bacium-Isbita 3 cor. 20 fi. Dela credincioșii din parohia Bucium Muntari 2 cor. 50 fi. Rog pe Tatăl cel ceresc, ca obolul adus pe altariul românesc să-l răsplătească înzăicit și înmiit. Teuțiu la 21 Martie 1910. Dionisie Popovici paroh. Vasiliu Haneș episcop I.

În căutarea comorilor. Se vor face de nou cercetări pentru a găsi pe fundul mării comorile pierdute de „armada” spaniolă, sau de flota cea mare pe care Filip II, regele spaniol a pornit-o contra Angliei, și care a fost nimicită de furtună în 1588. Unul dintre vasele armadei invincibile a avut pe bord comori în preț de 50 de milioane. Lucrările de oufundare sunt conduse de colonelul Mackenzie și de ducele Argyll.

Contemporan al lui Napoleon cel mare Mr. William Iohustone este astăzi de 106 ani și a făcut serviciul de marinar în corabia, care înainte de asta on 95 de ani a dus pe Napoleon la Sânta Elena în captivitate. Figura bătrânului marinar, care își aduce bine aminte de marele împărat, este reprodusă în reviste ilustrate.

Mărimea cometei Halley. Reproduceri fotografice arată, că diametrul cometei Halley, care în 18 Mai va trece printre pământ și soare, este de 300 de mii de kilometri, iar coada cometei de 8 milioane de kilometri. Sunt însă comete, care au coadă și mai imponentă, dar tot așa de transparentă.

Orologiu unic. Un ceasornicar din Londra construiește un ceas, care va putea umbla 30 de mii de ani. Ceasornicarul, în felul acesta, vrea să se apropie de nedeslegata problemă a unui perpetuum mobile. Paterea, care va pune în mișcare ceasul, este radiul. Englezul crede, că va izbuti.

Pentru Adelina Tăslăuanu n. Olteanu. În loc de cunună peritoare pe oosigul mult regretatei Adelina Tăslăuanu n. Olteanu următorii dăruiesc fondului Dr. D. P. Barcian pentru ajutorarea calfelor (sodalilor) fără de lucru al Reuniunii meseriașilor sibieni și anume: Iosif Schiopu, redactor la „Tribuna”, (Arad). V. C. Osavadă, directorul „Tovărășiei” (Hunedoara), Dr. G. Dubles, adv. (Hunedoara), câte 5 cor.; Sever Boon, dir. „Tribunei” (Arad), 10 cor.; I. C.; Dr. I. Olteanu, adv. (Maroș Ludoș), Zev. Mureșianu, protopop (Ilia), câte 1 cor.; Dr. C. Iancu, adv. (Arad), Dr. Pățceanu, adv. (Turda), Dr. Romul Velici, adv. (Arad), Sava Tămășdan, paroh (Pecica), Dr. Iustin Marșău, adv. (Arad) câte 2 cor.

Talar pentru judecători. Ministrul de justiție Dr. Francois Székely se ocupă cu ideea d'a introduce talarul la judecători, cum se obișnuiește în Anglia, Franța, Germania și Austria. A mai fost vorba, în țara noastră, de ideea introducerii talarului; iar acum ministrul actual de justiție vrea să o și realizeze. Talarul va fi o haină simplă, neagră, lungă până la călcăie și la fel pentru toți judecătorii. Ca acoperământ pentru cap va sluji un chipiu ușor din mătăsă. Chipiul se va scoate de regulă la depunerea de jurăminte și la rostirea sentenței. Talare și chipiuri vor purta la pertractări nu numai judecătorii, ci și procurorii și apărătorii

Non leac. Renumitul chirurg francez Doyen a ținut o prelegere despre o nouă materie ce a descoperit. Este un ser, pe care îl numește *mycolisin* și se injectează sub pielea bolnavului. Cu materia aceasta, și cu ajutorul electricității, învățatul profesor zice că poate nimici or ce bacterii; dar mai ales omoară microbii cancerului, ai tuberculozei și ai bolilor de piele. Lumea medicală, firește, că nu se poate încă pronunța definitiv asupra acestei descoperiri, chemate să vindece o boală atât cumplită, cum este bunăoară cancerul.

Sărbarea pomilor în Mag.

Invitare.

Ne luăm voi a invita pe toți membrii și binevoitorii Reuniunii noastre la sărbarea (plantarea) pomilor dăruți membrilor Reuniunii respective copiilor de școală din comuna Mag, ce să va ținea Duminecă în 17 Aprilie n. c. și va fi împreună cu producțiunile școlare (discursuri din domeniul culturii pomilor, declamațiuni și cântări).

Inceputul sărbării se face în școală îndată după serviciul divin și se va continua la locurile unde să vor planta cei 50 altoi dăruți.

Sibiu, 7 Aprilie n. 1910.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.
Pant. Lucașa prez. Vic. Tordășianu secretar.

Apel către neamul românesc.

Meseriașii români din Bistrița ne roagă să le publicăm apelul următor:

Cu modestia cuvenită meseriașii români din cetatea Bistrița, cari deși în număr frumos totuși în proporție cu străinii suntem puținii, venim a înainta acest apel:

Noi meseriașii români cari suntem copleșiți de concurența neîntrecută a colegilor noștri străini, cari avem a ne lupta primadată cu începutul, apoi cu neajăsurile zilnice, ne luăm libertate a apela la stim. frați de un sânge: preoți, învățători, avocați, medici, funcționari, proprietari și economi, că în aceste zile de grea încercare pentru toți meseriașii români se binevoiască a dovedi că frate la frate trage și că prin unire la putere.

Dovedit este, că un neam, al cărui edificiu național e slab, nici când trainic nu poate să fie! Meseriașii cari formează o parte însemnată din întregirea aceluia edificiu numai așa poate exista, dacă nu vor fi părăsiți de cei de un neam cu ei.

Apelăm deci cu toată insistența la inimile românești, ca să ne dea sprijinul material, îmbinându-ne pentru executarea lucrurilor trebuincioase, pe cari promitem sus și tare că le vom executa cu conștiință deplină și pe lângă prețurile cele mai convenabile posibile.

Stimat public românesc! Până se poate, nu-ți îmbia lucru la străin, ci ajută-ți fratele; căci prin aceea contribui la ridicarea meseriașilor români, la înaintarea și înflorirea întreg neamului românesc.

Rogăm a ni se da încrederea la care cu insistență apelăm, căci trăim zile grele, cari numai noi meseriașii români le cunoaștem și le simțim.

Am regreta din adâncul inimii noastre de fi buni și credincioși ai neamului din care facem parte, când acest modest apel apel nu ar afla ecou în sânul fruntașilor neamului românesc.

Dați dovadă, frați de un sânge, că ne cunoaștem datorința față de clasa de mijloc, cea mult așteptată și dorită de părinții noștri, și nu lăsați ca străinii să se îmbogățească de pe pelea poporului român și în secolul al 20-lea, ca și în trecut.

Să dovedim că:

„Ce-i străin nu se lipește
De sufletul meu,
Lucrați toți în românește
Și cu Dzeu!”

Asigurăm neamul din care facem parte, că vom servi cu lucruri ce numai mândrie ne vor face.

Din încredințarea tuturor meseriașilor români din loc.

Suntem cu deosebită stimă.

Bistrița 30 Martie 1910.

Alexandru Roșu fotograf. Clement Auisiu păpuțar. George Matheiu propr. de tipografie, Pavel Besnan arhitect. Ioan Morariu păpuțar. Pavel Popu vopsitor de odăi. Vasile Lungu măsar. Traian Turturean lăcătar. Nicolae Mureșan faur. Nicolae Postean faur. Mihai Figan faur. Alexandru Iocobele rotar. Ioan Vermeșan vopsitor de odăi. Stefan Bunea curelar. Ilie Telecan cojocar. George Negrea cojocar. Ioan Avram croitor. Dumitru Cepăner croitor. Vasile Calian păpuțar. Ioan Popu păpuțar. Ioan Horhondar. Ioan Moldovan. Ioan Petringel. Pavel Mureșan. Pavel Batou. Pavel Botaar. Stefan Budean, toți întreprinzători de zidărie. Ioan Zegrean pardositor.

Din public.

Foarte mișcată de buna primire și de simpatia, ce mi-au arătat damele române din Sibiu, le aduc mulțumirile mele cele mai călduroase, păstrând o amintire neștearsă a zilelor petrecute în Sibiu.
Cella Delavrancea.

Cărți și reviste.

Falanga literară și artistică, nr. 11, cuprinde: Prolog de C. Pavelescu. Melchior de Vogüé de V. Savel. Sonet de V. Eftimiu. Opera română de R. Vultur. Desnădejde de I. Pușcariu. La masa unui prieten de Dragoslav. Moziac critic de M. Dragomirescu. Cântec de H. Iloniu. A treia Duminecă de Em. Gârleanu. Sub agurizări de Giulescu. Sirena, Dl Luca de E. Luciu. Nrul 15 bani.

Răvașul, rev. culturală ilustrată, nr. 3 din Martie 1910 cuprinde: Din corespondența baronului V. L. Popp. Înzăciuni de Dănil Zamfirescu. Prinos regretatului Bunea (articole de A. Bărsăneanu, Tzigara-Samuroaș, Ion Bănu, N. Mazere, E. Lovinescu ș. a.) Poeziile lui Vlahuță de I. G. Maria Magdalena (urmare). Imortalii noștri. Crestături. Cronică. Cărți, reviste și ziare. — Abonament: pe an 10 coroane. Adresa: Cluj, str. Iókai nr. 6.

Revista asociației generale a învățătorilor, nr. 10 din Martie 1910, are sumarul următor: Învățământul pedagogic. Reînființarea școlii normale de D. Bujilă. Parlamentul și învățătorii. Autoritatea morală a învățătorului de C. Ionescu. Calitățile și defectele poporului român de G. M. Doro. Activitatea extrașcolară de Florea Dumbravă. Casa școlilor de D. Faur. Școlile de îndreptare de C. Meissner. Învățătorul și copiii. Nu mai e de trăit, de Stropski. Economie și știință. Literatură. Cronică.

În atențiunea domnilor învățători! Între cărțile menite a îndruma pe învățători întru a satisface pe deplin cerințele noiei legi școlare cu privire la progresul în limba maghiară, fără îndoielă ediția a II-a a cărții „Manual (curs metodic) pentru propunerea limbii maghiare...” după Dr. A. Schuller de I. Popovici, ocupă loc de frunte. Ținând cont de noul plan de învățământ acest manual arată pas de pas calea și metoda de urmat pentru a ajunge cu siguranță la rezultatul dorit. Modelele de prelegeri pot servi drept îndrumare și celor mai slabi în ale metodicii și chiar un învățător, care nu posedă perfect limba maghiară, se va perfecționa însuș propunând după acest manual. Se poate procura dela editorul W. Kraft din Sibiu (Nagyseben) pentru prețul de 1 cor. „Carte de cetire și gramatică maghiară” de aceeași autori. Partea II B. va apărea în curând în ediție nouă, precum și un adaos la partea I.

Din problemele vieții de G. Aslan a apărut în „Biblioteca pentru toți” Nrul 559. Pentru a-și găsi rostul într'o bibliotecă populară, cum e mult răspândita „Biblioteca pentru toți”, o lucrare filozofică trebuie neapărat să fie scrisă într'o formă mai puțin greoaie și severă, de cum sunt scrise obișnuit lucrările de filozofie. Expunerea trebuie să fie mai simplă, construcțiile și expresiile mai populare, documentarea prin pilde înțelese, mai abundență, pentru că numai așa lucrarea poate fi pusă cu folos la îndemâna tuturor celor cu o mai slabă cultură generală. Calitățile acestea le întruiește cu prisosință lucrarea dlui G. Aslan „Din problemele vieții”. Sub o formă din cele mai păcute și mai străgătoare, autorul expune câteva din cele mai interesante probleme de filozofie, cari sânt în strânsă legătură cu viața omului. Printre capitolele acesti folositoare și foarte instructive lucrări cetim: Problema destinului omeneș, Viața după Maxim Gorki, Natura și viața după Guyau, Tristeța contemporană, Pesimismul Constituția morală, Despre educație, Fericirea, etc. Prețul 30 bani. Se află de vânzare la toate librăriile.

Grand-Hotel „Savoy”, Budapesta

VIII. Iosefsring 16.

în nemijlocita apropiere a Teatrului național, poziție centrală favorabilă cu 120 odăi și saloane. Încălzire centrală, lift, apeduct de apă rece și caldă în fiecare odaie. Luminație electrică, restaurant de rangul prim. Odăi dela 3 cor. în sus.

Nr. 1267/1910 pret. (136) 1-3

Concurs.

Devenind postul de notar comunal prin pensionare în comuna Vale (cercul Seliște) vacant, pentru îndeplinirea lui prin alegere escriu concurs, și invit pe candidații de notari calificați conform cerinței legii, de a-și înainta prin autoritatea competentă cererile lor instruite cu documentele de lipsă la oficiul pretorial din Seliște până în 18 Maiu 1910 la 5 oare p. m.

Seliște, în 2 Aprilie 1910.

Primpretorul cercul.

1288/1910 főszołg. sz. (139) 1-2

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegyéhez és a nagydisznói járáshoz tartozó Poresésd község jegyzői állására pályázatot hirdetek. Pályázni ohajtók minősítési okmányaival és az eddigi alkalmaztatásukat tanúsító bizonyítványokkal felszerelt kérvényeit folyó évi május hó 5-ig a nagydisznói járási főszołgabirohoz adják be. Az állás javadalmazása: 1600 korona törzsfizetés, természetbeni lakás, 200 kor. fuvar és napidij általány, 80 kor. kézbesítési díj és 30 kor. általány a marha törzskönyv vezetésért.

Nagydisznód, 1910 évi április hó 6.

Dr. Schuster sk.
főszołgabíró.

Szebenvármegye alispánjától.

Sz. 3304/910 fj. (137) 1-1

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegyénél elhalálozás folytán megüresedett vármegyei árvaszéki elnöki állásra, valamint ennek betöltésével esetleg megüresedő egyéb állásokra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni ohajtókat, hogy az 1883. évi I. t. c. értelmében megkívánt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a vármegye főszołgájához címezve a 125000/903 B. M. sz. rendelettel kiadott V. U. sz. 4. §-ában előírt módon 1910 évi május hó 26-ig hozzám terjeszék be.

A megválasztandó tisztviselők az 1904. évi X. tc.-ben megállapított illetményeket fogják élvezni.

A szóban levő állások a folyó évi június 6-án megtartandó rendes közgyűlésen választás útján töltendők be.

Nagyszeben, 1910. évi apr. hó 4-én.

Reisenberger
alispán.

Nr. 81/1910. (132) 2-3

Concurs.

In sensul rezoluțiunii Preavenatului Consistor Arhidiecezan din 2 Martia a. c. Nr. 1549 Bis. prin aceasta se publică concurs, pentru ocuparea postului de capelan temporal cu drept de succesiune în parohia de clasa a III-a Zlasti cu filia Govasdia protopresbiteratul Hunedoarei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: jumătate din toate venitele parohiale fasonate la coala B.

Petenții au a și așterne rugările instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul legal, iar cu prealabila încunoștiințare a acestuia să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare la biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Hunedoara, 15 Martie 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. ort.

Avram P. Păcurariu
protopresb.

Nr. 88/910 (134) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. din Costești (tractul Orăștie) să escrie concurs cu termen de 30 zile.

Emolumentele împreunate la acest post sunt 600 cor. din darea de cult, restul conform legii XXVII din 1907 dela stat, cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa postul acesta au a subșterne suplicile de concurs oficiului Protopresbiteral din Orăștie în termenul mai sus indicat. Celales este dator a conduce copii la biserică în duminică și sârbători și a cânta cu ei sf. liturgie, preferiți vor fi cei ce vor putea forma cor.

Ludești, din ședința senatului școlar, ținută la 17/30 Ianuarie 1910.

Vasilie Botean
prez. și paroh.**Ioan Gavrilă**
notariu.

Nr. 88/010

Vidi: **Vasile Domșa**
protopresbiter.**Publicațiune.**

In sensul §-lui 208 al legii comerciale prin aceasta se avizează toți creditorii însoțirii de anticipațiune și credit „Hunedoara” din Deva, că numita însoțire sa contopit cu institutul de credit și economii, societate pe acții „Decebal” din Deva — și se provoacă să și valideze pretensiunile lor în decurs de 6 luni.

Acei creditorii, cari nu își însinuă pretensiunea, să consideră ca învoiciți cu fuziunea și pretensiunile lor vor sta mai departe față de nou înființata societate pe acții „Decebal”.

Deva, la 18/31 Martie 1910.

Directiunea institutului de credit și economii soc. pe acții „Decebal”.

Directiunea însoțirii de anticipațiune și credit „Hunedoara”.

(129) 2-3

Nr. 63/1910. (133) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în comuna bisericăscă de clasa III-a Valca-verde din protopresbiteratul Câmpenilor să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul bisericăsc.

Venitele sunt cele arătate în coala B. dela întregirea dotărei preoțești.

Doritorii a ocupa acest post să trimită rugările lor concursuale cu documentele cerute la subscrisul oficiu și să se prezenteze în comuna bisericăscă, spre cunoaștere și aventare.

Câmpeni, 18 Martie 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Câmpenilor.

Romul Furdul
protop.

Ad. Nr. pp. 351-9110. [130] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională din comuna Bedeciu, prin aceasta se deschide concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar fundamental 600 cor. din repartiție dela popor, care se va urca la 1000 cor. prin întregire dela stat.
2. Cuartir liber în edificiul școlii.
3. 8 m. cubici lemne de foc.
4. 20 cor. rebonificare pentru grădina școlară.

Doritorii de a ocupa acest post, au a și așterne suplica de concurs subsemnatului oficiu până la termenul sus indicat, fiind instruite conform normelor în vigoare.

Cluj, 15 Martie 1910.

Oficiul protopresbiteral rom. gr. or. al Clujului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Tulin Roșescu
protopresbiter.

Nr. 226-1910. [122] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III Stașini — conform ordinului Preaven. Consistoriu arhidiecezan Nr. 2583 Bis. dela 2 Martie a. c. — se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu postul de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a venitelor preoțești.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis în care timp concurenții — pe lângă observarea prescrișelor regulamentare au a se prezenta în comună pentru a face cunoștiință cu poporul.

Geoagiu—Algyógy, 13/26 Martie 1910.
Oficiul protopresbiteral gr. or. al Geoagiului.

Ioan Popovici
protopresbiter.

Nr. 231-1910 [123] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Almașul-mare joseni, conform ordinului Preaven. Consistor arhidiecezan Nr. 2584 Bis. din 2 Martie a. c. — se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu postul de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a venitelor preoțești.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu până la termenul indicat, în care timp concurenții au a se prezenta în parohie, cu prealabila încunoștiințare aici, pentru a face cunoștiință cu poporul.

Geoagiu—Algyógy, 13/26 Martie 1910.
Oficiul protopresbiteral gr.-ort. al Geoagiului.

Ioan Popovici,
protopresbiter.

Nr. 114-1910. [116] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Stoiceni, din protopresbiteratul Cetatea de piatră, devenind vacantă prin strămutarea parohului Alexiu Latiș în parohia Plopiș, să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

La această parohie pot concura numai clerici cu calificațiunea deplină (8 clase gimn. cursurile teologice și atestat de calificațiune preoțească). Concursurile instruite cu documentele cerute se vor înainta subscrisului oficiu în termenul deschis, iar concurenții, — după prealabila încunoștiințare a subscrisului — se pot prezenta înaintea poporului în vre o Duminecă ori sârbătoare spre a cânta, predica eventual celebra în biserică.

Lăpușul-unguresc, 5/18 Martie 1910.

Oficiul protopresbiteral greco-oriental român al tractului Cetatea de piatră în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasilie Duma
protopop.

Nr. 472-1909. [126] 3-3

Licitațiune minuendă.

Comuna bisericăscă gr.-or. Fizești din protopresbiteratul Hațeg dă în întreprindere zidirea școlii confesionale, pe baza rezoluțiunii Preaven. Consistor arhidiecezan din 17 Decembrie 1909 Nr. 14.405 Școl. cu prețul de strigare cor. 6572-19.

Licitatiunea minuendă se va ținea la 30 Martie v. a. c. la 9 oare a. m. în casa parohială.

Licitanții au să depună vadiu de 10% din prețul de strigare în bani gata sau hârtii de valoare.

Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parohial subsemnat.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da în întreprindere zidirea aceluia dintre licitanți, în care află mai multă garanță. Fizești, în 15/28 Martie 1910.

Pentru comitetul parohial:

Atanasie Daju,
paroh, prezident.**Alion Danciu,**
notar.Vidi: **Dr. Cornel Popescu,**
protopresbiter.

Nr. 346-1910 Prot. [125] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de paroh în parohia de clasa a III-a Șoarsul-mare, în protopresbiteratul Agnitei, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat și cu prealabila învoire a acestuia să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare în respectiva comună la biserică pentru a cânta și predica eventual a oficia.

Agnita, 7 Martie 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Agnitei înțeles cu comitetele parohiale concernente.

Ioachim Muntean
protopresbiter.

Nr. 338/1910 Prot. [124] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de paroh în parohia de cl. a III-a Rodbav în protopresbiteratul Agnitei, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa această parohie au să documenteze că au absolvat 8 clase medii. cursuri teologice și au depus examenul de calificațiune preoțească să și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul susindicat și cu prealabila învoire a acestuia să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare în respectiva comună la biserică pentru a cânta și cuvânta eventual a oficia.

Agnita 7 Martie 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Agnitei înțeles cu comitetele parohiale concernente.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 22-1910. [128] 2-3

Publicare de licitație.

Zidirea bisericii din filia Pop și va da în întreprindere Duminecă în 11/24 Aprilie a. c. la 11 oare a. m. la fața locului pe cale de licitație minuendă.

Prețul strigării e statorit în suma de 10.000 cor. și reflectanții au să depună înaintea de licitație ca vadiu 1000 cor. în numărări sau hârtii de valoare.

Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parohial gr. ort. rom. din Chergheș (Kerges) tractul Ort.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da în întreprindere la cel ce va ofer mai bune garanții fără privire la suma oferită.

Popești, la 17/30 Martie 1910.

Alesandru Petreu
paroh și prez.**Nogiță Iordan**
epitrop.Vidi **Dr. Ioan Dobre**
protopresbiter.**Medic român în Karlsbad.****Dr. Enea Nicola**

dela facultatea din Viena

dă consultațiuni în Karlsbad, „Feigenbaum”, vis-à-vis de Mühlbrunn.

(387) 12-

Epilepsie.

Cine suferă de epilepsie, sgâr-ciuri și alte boale de nervi, să ceară broșura despre aceasta. Se capătă gratuit și franco prin (231) 40-52 priv. Farmacia la Lebedă Frankfurt a/M.

Câștigul cel mai mare ev. 600,000 M.	Anunț de noroc!	Câștigurile le garantează statul.
--------------------------------------	------------------------	-----------------------------------

Invitare la participarea

Șanselor de câștig

garantate de statul Hamburg marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci
cu siguranță trebuie câștigate!

Câștigul cel mai mare într'un caz foarte norocos:

Mărci 600,000

anume:	Câșt. principale a
Mărci 560,000	Mărci 300,000
" 550,000	" 200,000
" 540,000	" 100,000
" 530,000	" 60,000
" 520,000	" 50,000
" 515,000	" 45,000
" 510,000	" 40,000
" 305,000	" 30,000
" 303,000	" 20,000
" 302,000	" 15,000
"	" 10,000

ș. a. m. d.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 losuri cu 48,405 câștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate losurile trebuie să câștige.

Câștigurile se urcă clasă cu clasă și anume cel mai mare câștig din cl. I. e event. M. 50,000, acela al cl. a 7-a event. M. 600,000.

Prețul oficios al losurilor cl. I. sunt:

Los întreț. M. 6 (K 7)	Jumăt. de los M. 3 (K 3-50)	Sfert de los M. 1-50 (K 1-75)
------------------------	-----------------------------	-------------------------------

Planul oficios de tragere provăzută cu emblema statului, din care se văd depunerile pentru următoarele clase, precum și lista exactă a câștigurilor, le trimite la cerere înainte gratis și franco.

Fiecare participant primește după tragere lista oficiosă de tragere.

Câștigurile se solvesc prompt pe garanția statului. Totodată rog comande cel mult până în

29 Aprilie.**Samuel Heckscher senr.**

Cassă de bancă în Hamburg 36.

A se rupe aci.

Coupon de com. către Dl Samuel Heckscher senr
Cassă de bancă, Hamburg 36.

Trimiteți-mi (un los întreț. a M. 6- (K 7-)
" de jum. a M. 3- (K 3-50)
" un sfert de los a M. 1-50 (K 1-75)

Adresa:

Suma o primiți alăturat) Ce nu corespunde a
Prin mandat postal) se șterge.
Ridicați-o prin ramburs)

(135) 2-16